POZOR: Po seznámení s předpisy v oblasti požární ochrany, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásadami bezpečné práce v laboratořích vytisknout přílohu č. 6 a podepsanou předat při zahájení akademického roku nebo odevzdat přímo na studijním oddělení fakulty.

SEZNÁMENÍ STUDENTŮ 1. ROČNÍKU

S PŘEDPISY V OBLASTI POŽÁRNÍ OCHRANY, BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

PŘI PRÁCI A ZÁSADAMI BEZPEČNÉ PRÁCE V LABORATOŘÍCH

POŽÁRNÍ OCHRANA

1) Základní předpisy v oblasti PO

- **zákon č. 133/1985 Sb.,** o požární ochraně, v platném znění.
- **vyhláška MV ČR č. 246/2001 Sb.,** o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), v platném znění.

2) Dokumentace PO a její význam

Členění provozovaných činností (objektů) podle požárního nebezpečí

- bez zvýšeného požárního nebezpečí,
- **se zvýšeným požárním nebezpečím - U1 Fakulta technologická, U15 Laboratorní centrum fakulty technologické,**
- s vysokým požárním nebezpečím.

Za činnosti (objekty) se **zvýšeným požárním nebezpečím** se považují např. činnosti:

- s výskytem hořlavých látek: více než 1000 kg nebo více než 250 litrů (např. sklady hořlavých kapalin),
- s výskytem hořlavých nebo hoření podporujících plynů v tlakových lahvích: součet objemů nádob je více než 100 litrů (např. kyslík, acetylen na pracovištích a skladech technických plynů, kyslíková stanice),
- s výskytem hořlavého prachu v souvislé vrstvě nejméně 1 mm (např. stolárna),
- v prostorách s nahodilým požárním zatížením 120 kg/m^2 a více (např. knihovny, archívy),
- v budovách o 7 a více nadzemních podlažích nebo o výšce větší než 22,5 m.

Konkrétní činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím na UTB jsou uvedeny ve schválené Dokumentaci o začlenění do kategorie činností podle požárního nebezpečí.

Za činnosti **s vysokým požárním nebezpečím** se považují např. činnosti:

- v budovách o 15 a více nadzemních podlažích nebo o výšce větší než 45 m.

Na základě tohoto členění jsou stanoveny další povinnosti. Jinak řečeno, čím vyšší požární nebezpečí, tím více povinností na úseku požární ochrany v posuzovaném prostoru. Vyšší nebezpečí zasluhuje větší opatrnost!

Požární řád

- stanoví základní zásady požární ochrany na místech, kde se vykonávají činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím,
- stanoví podmínky pro bezpečný pobyt a pohyb osob a způsob zabezpečení volných únikových cest,
- musí být vyvěšen na dobře viditelném a trvale přístupném místě.

Jinými slovy, požární řád nám stanoví, co dělat a jak se chovat, aby nedošlo k požáru.

Požární poplachové směrnice

- stanoví způsob a místo ohlášení požáru nebo jiné mimořádné události,
- stanoví povinnosti osob po vyhlášení požárního poplachu,
- obsahují důležitá telefonní čísla,
- musí být vyvěšeny na dobře viditelném a trvale přístupném místě.

Jinými slovy, požární poplachové směrnice nám stanoví, co dělat a jak se chovat v případě vzniku požáru.

Požární evakuační plán

- stanoví postup při evakuaci osob a materiálu z ohrožených objektů,
- stanoví odpovědnosti jednotlivých osob při vyhlášení evakuace,
- určuje místa, do kterých se budou ohrožené osoby a materiál evakuovat.

Jinými slovy, evakuační řád nám stanoví pokyny k evakuaci v případě požáru a jiné mimořádné události.

Řád ohlašovny požárů

- stanoví způsob přijímání hlášení o vzniku požáru, pokud je zřízena ohlašovna požárů,
- stanoví způsob ohlášení požáru na operační středisko hasičského záchranného sboru,
- musí být uložen v ohlašovně požárů,
- ohlašovna požáru je vždy na recepci jednotlivých budov UTB.

Jinými slovy, řád ohlašovny požárů stanoví zaměstnancům ohlašovny požárů (recepčním) co dělat v případě, že obdrží hlášení o vzniku požáru ve společnosti.

Požární kniha

- zapisují se zde všechny skutečnosti týkající se požární ochrany (např. provedené školení, kontroly na pracovištích, vzniklé požáry apod.).

Jinými slovy, požární kniha je deník, do kterého se zapisuje všechno, co souvisí s požární ochranou.

3) Požární nebezpečí

V souladu se zákonem č. 133/1985 Sb. o požární ochraně, v platném znění, jsou studenti k zajištění požární ochrany povinni:

- počínat si tak, aby při studiu svým jednáním nezavdali příčinu ke vzniku požáru,
- plnit příkazy a dodržovat zákazy zajišťující požární bezpečnost na vyznačených nebo požárně nebezpečných místech,
- dodržovat zákaz kouření v prostorách fakulty,
- seznámit se s požárně poplachovými směrnicemi a požárně evakuačním plánem (viz. příloha č. 1 a č. 2),
- seznámit se s únikovými cestami, únikovými východy a rozmístěním přenosných hasicích přístrojů (viz. příloha č. 3 a-g),
- oznámit na recepci závady, které mohou vést ke vzniku požáru,
- ohlásit každý požár i takový, který sami uhasí, na ohlašovně požáru (recepce fakulty),
- uhasit požár všemi dostupnými prostředky a není-li to možné, bezodkladně provést opatření k zamezení šíření požáru (nevystaví-li vážnému nebezpečí sebe nebo osoby blízké),
- při použití přenosných hasicích přístrojů k likvidaci vzniklého požáru postupovat s rozvahou a použít vhodný hasicí přístroj pro hořící látku,
- při vzniku požáru postupovat dle pokynů uvedených v požárních poplachových směrnicích (viz příloha č. 4)
- po vyhlášení evakuace opustit objekt nejbližším únikovým východem, přitom se řídit pokyny požární hlídky nebo vedoucích zaměstnanců FT,
- poskytnout přiměřenou osobní a věcnou pomoc jednotce hasičského záchranného sboru na výzvu velitele zásahu (nevystaví-li vážnému nebezpečí sebe nebo osoby blízké).

Studenti nesmějí:

- vědomě bezdůvodně přivolat jednotku požární ochrany, zneužít linku tísňového volání,

- manipulovat s otevřeným ohněm, hořlavinami, zábavní pyrotechnikou a výbušninami v prostoru fakulty,
- poškozovat, zneužívat nebo jinak znemožňovat použití hasicích přístrojů, hydrantů a požárně bezpečnostních zařízení,
- poškozovat, odstraňovat nebo ničit pokyny, směrnice a tabulky vztahující se k požární ochraně.

4) Požární poplach

- požární poplach se vyhlašuje voláním „HOŘÍ“,
- v prostorech chráněných elektrickou požární signalizací se poplach vyhlašuje stisknutím tlačítkového hlásiče požáru,
- všichni přítomní jsou povinni řídit se pokyny odpovědné osoby a zachovat klid a rozvahu,
- po příjezdu hasičů se všichni podřídí pokynům velitele zásahu.

Pozor! Při evakuaci se nesmí používat výtahy, výtahy na UTB NESLOUŽÍ K EVAKUACI.

5) Postup při likvidaci požáru

- každý, kdo zpozoruje požár, je povinen pokusit se požár uhasit všemi dostupnými prostředky,
- pokud požár nelze zlikvidovat, je třeba okamžitě ohlásit vzniklý požár Hasičskému záchrannému sboru, tel. 150.

Pozor! K hašení zařízení pod el. proudem se nesmí použít voda, vodní ani pěnové hasicí přístroje ani požární hydranty z důvodu nebezpečí úrazu el. proudem! Vodu také nelze použít pro hašení požárů hořlavých kapalin!

Příloha č. 1

POŽÁRNÍ POPLACHOVÁ SMĚRNICE

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Laboratorní centrum fakulty technologické (LCFT)
Vavrečkova 5669
767 01 Zlín

Každý, kdo zpozoruje požár je povinen:

1. Pokusit se požár uhasit dostupnými prostředky:
   Použít dostupný hasicí přístroj, hydrant, zdroj vody
2. Nestačí-li dostupné prostředky k uhašení požáru, zvolat požární poplach voláním:

"HOŘÍ"

3. Ohlásit požár - (*Telefon z pevné linky - předvolba "0")*

Ohlašovna požáru - recepce	**576 031 120**
Hasičský záchranný sbor	**150**
Tísňové volání	**112**

   Při hlášení je nezbytné oznámit:

   KDO VOLÁ **KDE HOŘÍ** **CO HOŘÍ**

4. Zahájit evakuaci osob a majetku z budovy dle Evakuačního plánu

5. Správce budovy nebo jiný pověřený zaměstnanec zajistí odstavení budovy od:
   elektrického proudu, přívodu technických plynů, přívodu páry a dalších médií

   UPOZORNĚNÍ: PŘI POUŽITÍ HYDRANTU, VODNÍCH A PĚNOVÝCH HASICÍCH PŘÍSTROJŮ BEZ ODSTAVENÉHO ELEKTRICKÉHO PROUDU, HROZÍ SMRTELNÝ ÚRAZ.

6. Po příjezdu hasičů se řídit pokyny velitele požárního zásahu

Požár musí být oznámen:	**Telefon z pevné linky - předvolba "0"**
1) Rektorovi Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně	576 032 333
2) Hasičskému záchrannému sboru Zlínského kraje	950 670 111
3) Technikovi požární ochrany UTB	mob. 602 777 230
4) Správci budovy	mob. 733 690 754
Další kontakty:	**Telefon z pevné linky - předvolba "0"**
Policie ČR	158
Lékařská služba první pomoci	155
Elektrárenská pohotovost	800 225 577
Plynárenská pohotovost	1239
Vodárenská pohotovost	840 668 668

Ve Zlíně, 10.03.2016

Vypracovala: Ing Marie Navrátilová
technik PO, č. Š-TPO - 47/2012

Schválil: prof. Ing. Petr Sáha, CSc.
rektor

Příloha č. 2

POŽÁRNÍ EVAKUAČNÍ PLÁN

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Laboratorní centrum fakulty technologické (LCFT)
Vavrečkova 5669
760 01 Zlín

Způsob evakuace

Evakuace osob:

1. Evakuaci bude řídit:
   Správce budovy – Pavel Švenda

   Tel: 733 690 754

2. Evakuaci zabezpečí:
   Požární hlídka a vedoucí zaměstnanci technologické fakulty

3. Evakuační cesty:
   Chráněné značené únikové cesty typu A po stranách budovy

4. Způsob evakuace osob s omezenou schopností pohybu:

   Pomocí jiných osob

5. Místo evakuovaných osob:
   Parkoviště před budovou technologické fakulty – budova U1

6. Úplnost evakuace prověří:
   Správce budovy ve spolupráci s požární hlídkou objektu

7. Poskytnutí první pomoci zajistí
   Lékařská služba první pomoci

   Tel: 155

Evakuace materiálu:

1. Evakuaci bude řídit:
   Členové preventivní požární hlídky

   Budovy

2. Evakuaci zabezpečí:
   Zaměstnanci technologické fakulty

   Zaměstnanci rektorátu - TPO

3. Evakuační cesty:
   Chráněné značené únikové cesty typu A po stranách budovy

4. K evakuaci bude použito těchto prostředků:

   Ručně vedený paletový vozík. Jiné dostupné prostředky

5. Místo uložení materiálu:
   Parkoviště před budovou technologické fakulty – budova U1

6. Střežení materiálu zajistí:
   Vedoucí TPO – Radomír Ševčík
   Tel: 606 777 208

Ve Zlíně, 10.03.2016

Vypracovala: Ing Marie Navrátilová
technik PO, č. Š-TPO - 47/2012

Schválil: prof. Ing. Petr Sáha, CSc.
rektor

Příloha č. 3a

EVAKUAČNÍ PLÁN
-1
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Laboratorní centrum fakulty technologické
Vavrečkova 5669, 760 01, Zlín
SKLAD
TECHNICKÁ MÍSTNOST
ÚSCHOVNA KOL
SKLAD
SKLAD
TRAFO
TRAFO
TECHNICKÉ VYBAVENÍ
LEGENDA
- ZDE STOJÍTE
- SMĚR ÚNIKU
- HYDRANT
- PŘENOSNÝ HASICÍ PŘÍSTROJ
112 - TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ
150 - HASIČI
155 - ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA
158 - POLICIE

Příloha č. 3b

EVAKUAČNÍ PLÁN 0

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Laboratorní centrum fakulty technologické
Vavrečkova 5669, 760 01, Zlín

LEGENDA

- ZDE STOJÍTE
- SMĚR ÚNIKU
- HYDRANT
- PŘENOSNÝ HASICÍ PŘÍSTROJ

112 - TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ
150 - HASIČI
155 - ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA
158 - POLICIE

Příloha č. 3c

EVAKUAČNÍ PLÁN 1

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Laboratorní centrum fakulty technologické
Vavrečkova 5669, 760 01, Zlín

LEGENDA

- ZDE STOJÍTE
- SMĚR ÚNIKU
- HYDRANT
- PŘENOSNÝ HASICÍ PŘÍSTROJ
- 112 – TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ
- 150 – HASIČI
- 155 – ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA
- 158 – POLICIE

Příloha č. 3d

EVAKUAČNÍ PLÁN 2

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Laboratorní centrum fakulty technologické
Vavrečkova 5669, 760 01, Zlín

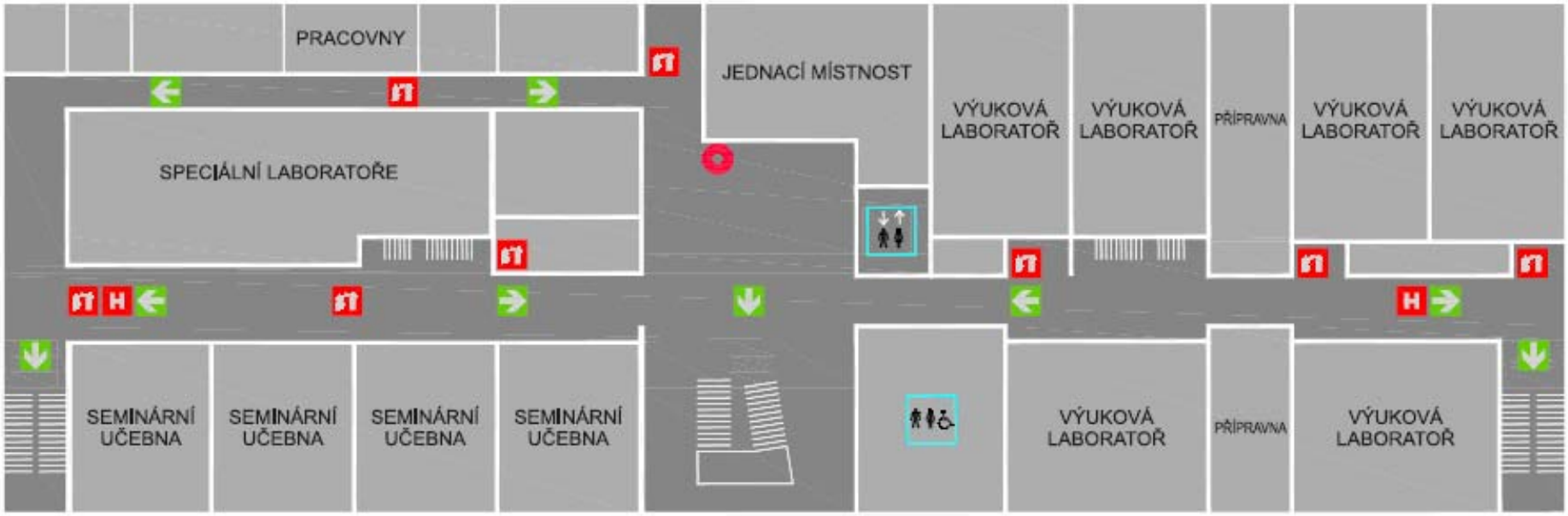

LEGENDA

- ZDE STOJÍTE
- SMĚR ÚNIKU
- H - HYDRANT
- PŘENOSNÝ HASÍCÍ PŘÍSTROJ
- 112 - TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ
- 150 - HASIČI
- 155 - ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA
- 158 - POLICIE

Příloha č. 3e

EVAKUAČNÍ PLÁN 3

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Laboratorní centrum fakulty technologické
Vavrečkova 5669, 760 01, Zlín

LEGENDA

- ZDE STOJÍTE
- SMĚR ÚNIKU
- HYDRANT
- PŘENOSNÝ HASICÍ PŘÍSTROJ

112 - TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ
150 - HASIČI
155 - ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA
158 - POLICIE

Příloha č. 3f

EVAKUAČNÍ PLÁN 4

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Laboratorní centrum fakulty technologické
Vavrečkova 5669, 760 01, Zlín

LEGENDA

- ZDE STOJÍTE
- SMĚR ÚNIKU
- HYDRANT
- PŘENOSNÝ HASICÍ PŘÍSTROJ

112 - TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ

150 - HASIČI

155 - ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA

158 - POLICIE

Příloha č. 3g

EVAKUAČNÍ PLÁN 5

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Laboratorní centrum fakulty technologické
Vavrečkova 5669, 760 01, Zlín

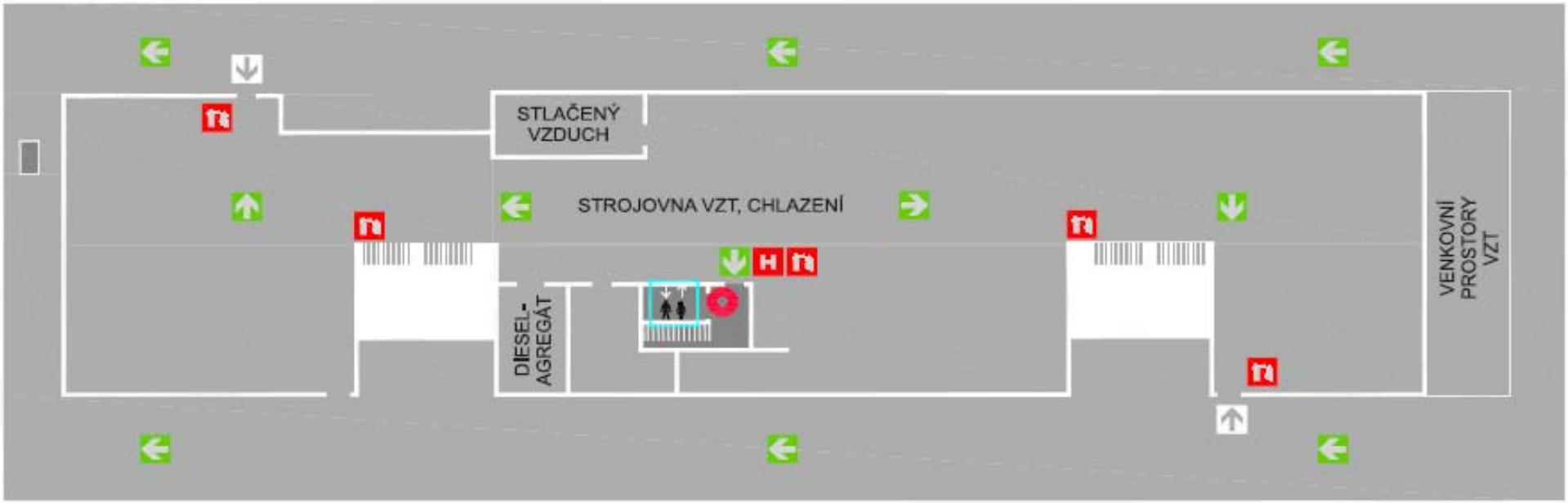

LEGENDA

- ZDE STOJÍTE
- SMĚR ÚNIKU
- HYDRANT
- PŘENOSNÝ HASICÍ PŘÍSTROJ

112 - TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ
150 - HASIČI
155 - ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA
158 - POLICIE

6) Hašení požáru

POŽÁR – je každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení nebo zranění osob nebo zvířat, ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí a nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata, materiální hodnoty nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy.

Podmínky pro vznik požáru

K požáru může dojít pouze při současném splnění následujících podmínek:

- je nutná přítomnost hořlavé látky,
- k dispozici musí být dostatek vzduchu – okysličovadla,
- zápalný - iniciační zdroj, který hořlavou látku zahřeje na zápalnou teplotu.

Toto pravidlo, vycházející z fyzikálních zákonů, bývá vyjádřeno tzv. **trojúhelníkem hoření** viz. obrázek.

7) Hasicí přístroje

Vhodnost a použití hasicích přístrojů je závislá na hořlavé látce, na účinku hasební látky a znalosti prostoru, kde má být hasicí přístroj použit.

Jaký druh hasicího přístroje použít?

- Nejvhodnější je použít hasicí přístroj práškový ABC, který je univerzální, tzn. dá se použít na pevné látky, kapaliny, plyny, elektřinu apod. Nevýhodou je však jeho následné odstraňování.
- Nejvhodnější hasivo na hašení požárů pevných látek je voda, ale vodní hasicí přístroj se nesmí používat na hašení elektrických zařízení pod napětím.

Jak hasicí přístroj používat?

- Správné použití je graficky znázorněno na každém hasicím přístroji a je doplněno krátkým popiskem.
- Hasební zásah provádějte vždy po směru větru a hořící plochu haste od kraje.
- Hasicí přístroj lze použít opakovaně.
- Po každém použití hasicího přístroje zajistěte jeho opětovné naplnění u odborné servisní firmy. Naplnění a kontrolu hasicího přístroje je nutné zajistit i po krátkém použití, vyhnete se tak komplikacím souvisejícím s nedostatkem hasiva při dalším použití hasicího přístroje.

Hasicí přístroje

PRÁŠKOVÝ HASICÍ PŘÍSTROJ		
Ideální použití:	▪ Průmysl, obchod, energetika, důlní hornictví, olejové a plynové kotelny, kanceláře, knihovny, rodinné domy, rekreační objekty, garáže. ▪ Třída požáru: A, B, C.	
Vhodné použití:	▪ Úřady, sklady, archívy, obchodní domy, školy, hotely, nemocnice, chaty, sklepy, dílny, železniční přeprava, automobily. ▪ Tam, kde nesmí dojít k poškození vodou nebo pěnou. ▪ K hašení zařízení pod napětím max. do 1000 V z min. vzdálenosti 1 m.	
Nevhodné použití:	▪ Jemná mechanika a elektronika, telefonní ústředny, elektrické rozvodny, místnosti, kde jsou přístroje citlivé na prach.	
Nesmí se použít:	▪ Lehké hořlavé a alkalické kovy, volně ložené sypké materiály, prach (nebezpečí výbuchu a rozšíření požáru).	

SNĚHOVÝ HASICÍ PŘÍSTROJ		
Ideální použití:	▪ Elektrická zařízení pod napětím (výpočetní střediska, telefonní ústředny, energetická centra), hořlavé plyny. ▪ Třída požáru: B, C.	
Vhodné použití:	▪ Laboratoře, potravinářství, energetika, prostory s jemnou mechanikou, elektronickými zařízeními nebo hořlavými kapalinami. ▪ Tam, kde by neměly zůstat zbytky hasební látky.	
Nevhodné použití:	▪ Pevné látky typu dřeva, textilií, uhlí (možnost opětovného vznícení od zahřátých konstrukcí). ▪ Na otevřených prostranstvích s velkou výměnou vzduchu. ▪ V uzavřených prostorách s výskytem osob (možnost vzniku nebezpečné koncentrace CO_2 – nebezpečí udušení).	
Nesmí se použít:	▪ Hořlavé prachy, sypké látky (nebezpečí výbuchu a rozšíření požáru), hořlavé a alkalické kovy.	

Příloha č. 4 – Způsob hašení požáru

HASICÍ PŘÍSTROJ

① VYTÁHNI POJISTKU !

② NASMĚRUJ NA OHEŇ !

③ STISKNI PÁKU VENTILU !

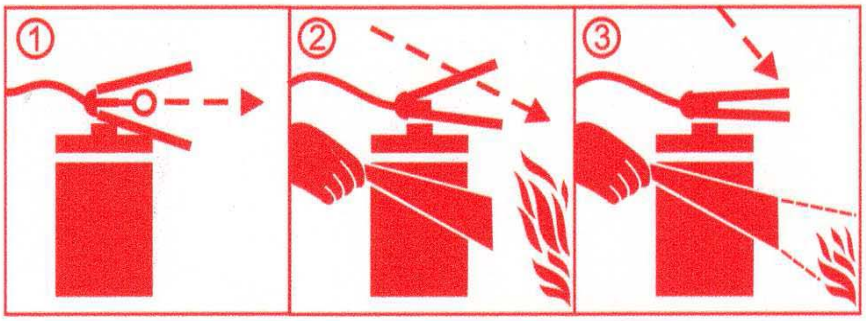

	SPRÁVNĚ	✕ ŠPATNĚ
Požár hasit po směru větru.		
Hořící plochu hasit od kraje.		
Odkapávající a stékající látky hasit od shora dolů.	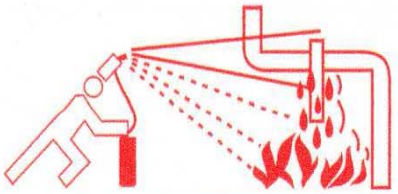	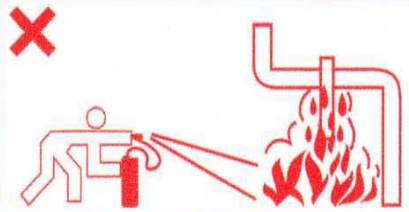
Hořící stěny hasit zdola nahoru.		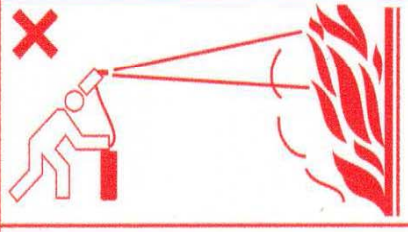
Při použití více přístrojů tyto nasadit najednou, ne postupně.	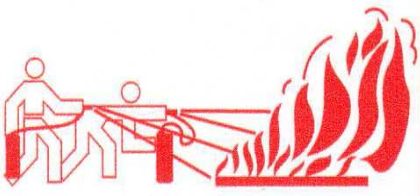	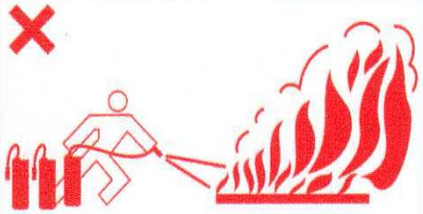
Dát pozor na opětovný vznik požáru.		